

locorum, vulgo dicto di Fachini: & justè, dum, & consignandum tempore æstatis. Idem dic de aliis fructibus. Diana p. 3. tralt. 5. ref. 115. Tamb.

2481 Triplicem pretium excogitari potest. 1. Quod currit tunc, quando fit contractus. 2. Quod curret tunc, quando fit collectio, & consignatio. 3. Tale, quod ab ipsis contrahentibus nunc, quando fit contractus, determinatur: independenter ab eo, quod currit nunc, aut curret tunc.

EXPENDUNTUR CASUS

PRACTICI
CONTRACTUS EMPTIONIS AD
METAM,

2478 In Sicilia frequens est, quod qui anticipata pecunia, v. g. mense Januarii frumentum mense Julii consignandum emit, pretio, quo valebit juxta metam suo tempore à publico magistratu communitatis post collectionem prudenter statuendam, ea lege, ut qui supplere debebit, suppleat. Hic contractus est licitus, quia est veræ emptionis. Usurarius esset, si tu pecuniam, v. gr. massarius dedisses, non titulum emptionis, sed titulum mutui, seu præstiti, cum onere, ut massarius teneatur tempore messis eam solvere in frumento; quia mutuum pecunia exposcit, ut solvatur pecunia, & tu obligasti ad frumentum; liquet ex definitione mutui: n. 2375.

Massarius est, qui è suis segetibus fructus, v. gr. frumentum, vinum, &c. collecturus expectat.

M A S S A R I U S.

2479 Hymis tempore indiget pecunia ad colendos agros, idèo anticipato vendit merces suo tempore colligendas, & eodem tempore consignandas.

Q U Ä R E S. I.

2480 An mercator in Sicilia licet emere possit à massario frumentum pretio anticipato, & determinato, independenter à meta?

R Esp. posse, si nulla sit fraus; quia est versus contractus emptionis, & venditio nis, de cuius substantia non est, quod actu pretium solvatur, & quod actu res consignetur; sed quod emptor sit obligatus determinato tempore solvere, & vendor determinato tempore rem consignare. Nec obstat in Sicilia pragm. ad oppositum, quia est edita ob præsumptionem fraudum, & usurum; unde non obligat pro foro interno, sed externo. Potest igitur mercator tempore hyemis determinato pretio emere frumentum colligen-

locum, & consignandum tempore æstatis. Idem dic de aliis fructibus. Diana p. 3. tralt. 5. ref. 115. Tamb.

2481 Triplicem pretium excogitari potest. 1. Quod currit tunc, quando fit contractus. 2. Quod curret tunc, quando fit collectio, & consignatio. 3. Tale, quod ab ipsis contrahentibus nunc, quando fit contractus, determinatur: independenter ab eo, quod currit nunc, aut curret tunc.

2482 Primum pretium in casu frumenti, & similiu, non est in mentem revocandum, cum sit in evidens damnum emptoris: tempore namque hyemis, quando fit contractus, frumentum solet carius emi, quam tempore æstatis, quando fit collectio; adeoque non potest præsumi, quod mercator velit à massario frumentum emere carius, quam valet tempore traditionis.

Dixi, in casu frumenti, & similiu; quia in casu rei, quæ est plus valitura tempore traditionis, determinare pretium, quod currit, quando fit contractus, est usura; quia justum pretium est illud, quod res valet tempore traditionis, unde si equum valitum post annum centum & decem, emas centum, quantum valet, quando fit contractus; idem est, ac si nunc des centum, recepturus post annum centum & decem ratione temporis, & anticipata solutionis; quod est usura. Si vero adit lucrum cessans, damnum emergens, vel periculum non habendi rem emptam, aut saceram, &c. tunc utique poterit aliquid proportionatum ultra accipi.

Primum ergo pretium in rebus, quæ plus valent tempore traditionis, est injustum, nisi adsit lucrum cessans, &c. in rebus vero, quæ plus valent tempore contractus, quam traditionis, ut in casu frumenti, & similiu, non est prudenter præsumendum.

2483 Secundum pretium est justum, quia justum pretium est illud, quo res valent tempore traditionis.

2484 Tertium pretium independenter à lucro cessante, & periculis, est justum, si determinetur pretium illud, quo frumentum, aut res tempore consignationis probabiliter creditur valitura. Imò quando probabilitas futuri pretii non potest haberi, constitui potest determinatum pretium, non ad meram ementis voluntatem, sed alterius experti arbitrio; tunc namque par est in emente & vendente periculum, ut ludus fortuna.

2485 Potest mercator præter contractum licet accipere à massario pignus; quia quilibet habet ius negotiandi circa rem suam majori cautione, qua potest.

2486 Augmentum, quod frumentum facere solet in horreo à die collectionis usque ad diem traditionis, in contractu præfixum, est massarii, postea vero mercatoris; quia dominium actu transfertur per traditionem rei: unde mercator sit frumenti dominus, quando ipsi frumentum traditur, esto meta fiat postea. In Sicilia frumentum præfigi solet consignandum die 15. Augusti, meta vero imponi solet postea mensis Octobris post diem D. Francisci; in pluribus vero locis imponi solet post diem 15. Augusti.

Q U Ä R E S. II.

2487 An qui massarius non est, possit uti contractu ad metam cum mercatore, vel cum eo, qui mercator non est?

R Esp. qui massarius non est, & licet segete caret, certò tamen sperat frumentum per emptionem, aut alia via habere; licet potest hunc inire contractum, etiam cum eo, qui mercator non est; quia quilibet habet ius vendendi id, quod certò sperat se habiturum, patiter & emendi id, quod prudenter speratur. Ille vero, qui nulla via potest frumentum habere, non potest hunc contractum inire sine peccato, & perjurio, quia simulat vendere, cum revera nil vendat. Nec mercator id sciens potest lucrum metu accipere, alias committeret usuram ob mutuum palliatum, vel furum: v. n. 2495.

Q U Ä R E S. III.

2488 An licet mense Januarii vendere, & consignare frumentum massario ad pretium mensis Maji, quo tempore ob distantiam à posterita mense, major est frumenti penuria, & inde majus pretium?

V Idetur, quod non, quia iultum pretium est, quod currit, quando res vendita consignatur.

R Esp. licere, si vere frumentum eras conservatus, & vendituras mense Maji, & in gratiam Massarii id scientis, vendas mense Januarii, ratio est, quia vero cessat lucrum. 1. Quia illud mercator erat vendituras mense Maji, quando pretium erat futurum majus: 2. Quia frumentum intra illud tempus crevisset in horreo mercatoris; unde incrementum deductis expensis, potest peti solvendum. Hinc patet solutio ad rationem in oppositum, quia frumentum mense Januarii venditum, & consignatum, non est purum frumentum mensis Januarii, sed frumentum Januarii conservandum, & vendendum mense Maji, unde Mense Januarii valet pretio mensis Maji: Si vero non eras conservatus, usuram committis; quia lucrum reportas ex dilatione temporis.

Examen Ecclesiast.

2489 Ex variis autem pretiis in variis diebus mensis Maji, non licet mercatori exigere supremum, sed illud, quod curret majori parte mensis Maji, quia illud cessat; nam eo pretio erat probabilitas vendituras, quod communiter currit. Quod si currat pretium legitimum, tunc illud solùm exigere potes, quod taxatur, non vulgare. At si tanta sit pretii varietas, ut designari non possit pretium majoris partis mensis, non potes petere supremum, quia non es certus te supremo pretio vendituras: nec debes infimum, quia forte potuisse majori vendere; debes igitur petere medium, quia sic attenditur ementis, & vendentis ratio.

Potest tamen fieri conventio, & pactum de certo pretio, quod prudenter tunc curret, illud mense Januarii determinando; quia si nulla sit fraus, patet utriusque periculum; unde hujusmodi venditioni & emptioni accedit ratio justi ludi: ut in n. 2484.

Q U Ä R E S. IV.

2490 An possit mercator tempore hyemis dare frumentum cum fallo, ut solvatur pretio currente tempore æstatis, si tunc plus valebit, quam nunc, & si valebit minus solvatur pretio currenti nunc?

R Esp. esse usurarium contractum, quia non est pars utriusque conditio; potest autem ab solutè vendere pretio currente tempore hyemis, quando fit traditio, ut constat, præfata clausula non apposita; nam si mercator potest vendere frumentum tempore hyemis pretio tunc currente, & solutione actuali, à fortiori solutione dilata, quia dilatio solutionis est in beneficium emptoris.

Q U Ä R E S. V.

2491 Mercator mense Decembri dat pecuniam massario, cum fallo, ut mense Augusti consignet frumentum ratiocinandum uno aureo minori pretio justo mense Augusti currente, aut per metam taxando. An contrallus sit licitus?

R Esp. esse usurarium, & mutuum palliatum, nisi adsit lucrum cessans, periculum, aut alius justus titulus ex recentis, quia mercator reportat lucrum certum ex pecunia anticipato tradita; tum quia emptio extra limites justi pretii est injusta. Licitus est, si sit emptio frumenti consignandi mense Augusti, pretio tunc infimo.

2492 Hinc usurarius est contractus, quo quis dat pecuniam alteri pro tanto tritico, aut alia re proprio tempore consignanda, quatuor tarenis minores pretio, quod tunc curret, nisi adsit aliquis justus titulus

R 3 lus

Ius ex dictis, aut sit intra lineam intimam premium, palliatus contractu emptionis, & venditionis.

Q U A E R E S VI.

AN CONTRACTUS A GODERE,

2493 *Quo Petrus dat tibi pecuniam, ver. gr. centum aureos, tu vero das illi domum, cum panno, ut quisque fruatur datus, donec tu reddas pecuniam: possit licitari per contrarium venditionis & panno retrovenditionis, quatenus videlicet tu vendas domum Petro centum aureis, cum panno, ut post decem annos Petrus eodem pretio tibi revendat domum?*

Videtur, quod sic: quia in contractu emphyteutico tu potes dare domum Petro, & percipere annum censem, & tamen Petrus post decem annos tenet tibi reddere domum, ita & ibi.

Resp. non posse, juxta dicta n. 2389. quia in contractu venditionis transfertur dominium directum; ita ut completa emptione, & venditione, res si pereat, pereat emptori; & in casu periret Petro, non sic in contractu à godere; hinc erit venditio palliata, & contractus mohatra.

2494 Non tenet paritas contractus emphyteutici; quia in hoc venditur, seu traditur ad tempus dominium utile, seu ususfructus ex re fructifera, nempe ex domo, cuius dominium directum residet penes proprietarium. Tum quia contractus emphyteuticus sit supra rem immobilem, & fructifera; pecunia vero, nec est immobilia, nec fructifera: v. à num. 206. & n. 2389.

Q U A E R E S VII.

2495 *An contractus inter mulierculas exercerit solitus, quo pecuniā dant (vulgō ad uso di riti di tela, di sargetta, &c.) sit licitus?*

Contractus sic efformatur: Dat mulier una alteri tarenos septem, quod est verum premium, quo à mercatoribus vendi solet ulna sargetta; ipsa tamen mulier ultam unam sargetta, quae tarenos septem valet, vendit tarenis duodecim, ea lege, ut mulier altera, quae emere dicitur, venditrici solyat grana duo qualibet die, usque ad extinctionem tarenorum duodecim, & ita per tempus quatuor mensium, quod ad complendam solutionem requiritur, venditrix lucrum reportat tarenorum quinque. Ita similiter de contractu, ad uso di riti.

Resp. esse in se contractum mutui, & usurarium; quia cùm revera sargetta illa non extret, contractus est mutui, nempe lucri ex pecunia tradita, ob solam temporis dilatio-

2496 Dixi, in se; quia si adsit periculum, quatenus, qui pecuniam dedit, tutum pignus non accepit, vel adsit lucrum cessans, &c. tunc quidem potest quid lucri supra tarenos septem, quos dedit, reportare, sed proportionatum lucro cessanti, aut periculo, juxta superius dicta de periculo, & lucro cessante; minimè tam excedens, ut ex septem per quatuor menses accipiat quinque, quod in anno est accipere ex centum datis septuaginta lucri. Excogitari ne potest scelus maius, iniq[ue]or usura? v. n. 2487.

Q U A E R E S VIII.

AN CONTRACTUS A PAGARE,
E CONSIGNARE,

Sit licitus?

Praxis. Mercator mense Januarii vendit emptori centum modios tritici, quos revera habet, consignando mense Julii, quando emens solvit premium; tenetur autem mercator frumentum dare, quories emptor petierit, medio tempore à Januario ad Julium, quo tempore frumentum stat periculo, & expensis mercatoris; eo verò elapo, potest vendor cogere emptorem, ut frumentum accipiat, & protestari, quod alias deinde interesse, expensæ, & periculum stent penes emptorem.

Premium autem non est illud, quod currit menie Januarii, nec quod curret mense Julii, sed tribus tarenis, v. g. plus eo, quod currit mense Januarii, quando fit contractus, ita ut si tunc premium est quinquaginta, premium taxatur quinquaginta tribus tarenis. Hoc præmisso.

2498 Respondet Diana p. 1. tratt. 8. ref. 65. esse licitum; quia est verus contractus emptionis & venditionis: & illud plus trium tarenorum accipitur. 1. Pro expensis, labore, & periculo, quae mercator subiicit ex eo, quod est obligatus frumentum conservare ad mensem Iulii. 2. Quia pars est in utroque periculum lucrandi, & perdendi; nam mense Julio premium potest esse maius, vel minus.

EMPTIO REI PECUNIA ANTICIPATA,
ET VENDITIO REI AD CREDI-
TUM, SOLUTIONE PECU-
NIÆ DILATA.

2499 *D*ico 1. Te non posse minoris justo pretio rem emere, ex hoc præcisè, quod pecunia anticipata emis; quia lucrum reportas ex tua pecunia anticipato tempore in totum, aut in partem soluta. Ju-

stum

sum autem premium est illud, quod res vallet tempore traditionis, de quo fusè dictum est n. 2482.

2500 Dico 2. Te non posse carius ultra justum premium rem, v. g. pannum, &c. vendere, ex hoc præcisè, quia ad creditum vendis; quia lucrum reportas non ex pretio panni, sed ex dilatatione temporis, quod non est tuum; unde venditio ad creditum carius justo pretio est virtualis mutuatio. Nec potest sic vendenter, ut unus de populo. 2. Quia si potest tertius sic emere, cur non ipse, qui vendidit? eō maximè, quia si ipse emat, eum liberat à labore quærendi emptorem. Nec obstat, si quando vendidit, cognovit ex indigentia emptoris, se fore redemptum, dummodò non intercesserit allatum pactum, nec explicitum, nec implicitum, cuiusmodi esset intentio eum obligandi ad retrovendendum: quia tunc non adest intentio lucrandi ex mutuo. Magis timorati solent talen extra dimittere, ut prius extra quærat emptorem: & si non inveniat, redeat.

2503 Si verò præcesserit pactum explicitum, aut implicitum retrovenditionis eidem, contractus est usurarius, & mutuum palliatum, quia cùm emptio, & venditio sit libera, pactum, seu contractus de retrovendendo eidem, fatis dat intelligere fraudem mercatoris, quod circuitu illo velit lucrum reportare ex mutuo. Tum quia supposita venditione justo pretio supremo facta, injustum est onus de retrovendendo à mercatore impositum. Hinc meritò contractum mohatram cum contractu præviè initio de retrovendendo eidem, damnat Innoc. XI. vid. in pag. 5. proposit. 40. ab Innoc. XI. damn. & vocatur vulgo contractus, dello stocco, quantum fraudulenti circuitu puncti cedit corporis substantiam, & animæ salutem.

M O N O P O L I U M

2501 *E*st, quo quis emit credito, & pretio supremo merces à mercatore, easque eidem retrovendit pretio infimo, aut viliori. Declaratur exemplo.

2502 Petrus indigenus pecunia, petit mutua centum scuta a mercatore, qui respondens se pecuniam non habere, offert suas merces: inde vendit Petro quantitatē panni pretio summo justo, quod supponit scutorum centum: Petrus autem, quia indiget non panno, sed pecunia, pannum emptum venditione exponit pretio infimo, quod supponit nonagintaquinq[ue], aut nonaginta, quo pretio eumdem panni redimit mercator ipse, qui vendidit, sive lucrum reportat scutorum quinque, aut decem pro centum. An talis contractus sit licitus?

2505 Licitum autem est Principi ex justa causa concedere uni, aut pluribus, ut ipsi soli certas merces vendant, dummodò necessaria usui humano non desine, nec Ecclesiastici usui. Debet autem tunc Princeps rerum premium expertorum iudicio taxare, ne cives plus aquo graventur. Justa causa potest

R. 4 esse,

esse, ut sic illi curam habeant, de abundanti mercium copia populo necessaria providere, quæ aliquoquin deficere posset. Sine iusta causa non potest id concedere Princeps, absque aliorum injuria.

Maistrus in Theol. mor. disp. 5. q. 1. numer. 33. Tamb. tom. I. lib. 8. tract. 3. cap. 7. §. 12. Busemb. I. 3. tr. 5. cap. 3. dub. 8. n. 9. Clericatus cap. 91. Diana part. 6. tract. 8. ref. 1.

TERRAGIUM.

2506. **E**s redditus, qui per dominum Terræ, ex ejus fructibus, à Massario tempore recollectionis percipitur. Hic contractus in Sicilia practicatur. Regia namque Curia (loquendo de terris, quas administrat nomine Regis) aut Barones (loquendo de terris in feudum, seu in emphyteufum concessis, quarum habent dominium indirectum, residente domino directo penes Regem; quæ proinde vocantur terræ, feudales, & demaniales) feudum unum in plures partes terræ, puta quartuor, sex, &c. inter Massarios dividunt, cum onere totidem solvendi terragia; ita ut partes illas terræ ferant, & colant, & terragia Regis Curia, aut Baroni solutis, quod supe- reit, ad ipsos Massarios pro suis laboribus & sustentatione spectet.

2507. Quantitas terragii solvenda attendi debet, vel ex pacto, vel consuetudine. Nostra consuetudo est, ut solvatur salma una tritici pro una salma terræ per Massarios astimanda, & mensuranda. Quod si adhuc pactum, illi standum est; ita tamen, ut Massarii non graventur; unde pactum, ut sit justum, est faciendum de peritorum judicio; qualitate, seu bonitate terræ, & aliis circumstantiis considerandis attentis.

2508. Terragium exigi debet in fructibus, qui ad victum hominis necessarium deservire debent, nimis in frumento, vino, & leguminibus. Juxta consuetudinem autem, aut conventionem, exigi potest in pecunia, quia est æquivalens, & etiam in hordeo, si in terra seminatum sit hordeum; quia virtualiter spectat ad victum hominis, cum etiam animalia, quæ hordeo vescuntur, victui hominis infervant, Muta supr. Confit. Panor. cap. 84.

QUÆRES. I.

2509. An debeatur domino terragium pro eo anno, quo terra non fuit seminata, sed solum in ea fuerunt facta novalia?

R Esp. deberi, Muta cit. n. 16. 17. & 18. quia alias id cederet in damnum domini, & utilitatem seminatoris, qui haberet usum no-

valium, & insuper anno sequenti terra ei uberioris fructificaret.

2510. Novalia verò erunt seminatoris, aut ejus, per quem facta fuerunt, ita ut cui velit, ea vendere possit; dominus tamen habebit in eis prælationem.

2511. Eo autem anno, quo terra non seminatur, nec novalia fiunt, nullum terragium debetur, juxta n. seq. dicenda. Neque debetur in casu sterilitatis; quæ tamen est regula juxta dicta n. 2382.

QUÆRES. II.

2512. Baro dedit Massario sex salmas terra, tres seminandas, alias ut eo anno quiescant relinquendas, sed quod pro his tribus unum solum terragium solvat, ita quod eo anno quatuor terragia solvat. An quartum terragium sit justum, & licitum?

R Espondeo; resolutionem pendere ex peritiorum prudenti estimatione, & iudicio: si enim ordinariè, & regulariter experitur, quod terra illa, quæ uno anno infeminata relinquitur, altero anno (ex quo quieverit) reddat fructus ubiores, sufficietes ad compensandos labores, & expensas Massarii, & insuper ad solvendum quartum terragium pro anno quietis; tunc erit justum, & licitum, quia quies illa cedit in utilitatem Massarii. Si secus, est injustum, & iniquum.

QUÆRES. III.

2513. Vassallus unius Baronis reperit super ditio-ne alterius Baronis terragia minori pretio. An proprius Baro possit licetum impedire, & obligare ad recipiendas proprias terras solito pretio?

R Espondeo; posse, neque hoc est inducere servitutem Vassallis. Ratio est; quia Barones tenentur Regiæ Curia solvere consuetas contributiones super valore, & fructibus terrarum feudalium, & demanalium, seu super dictis terragii; ad quas contributiones concurrent tenentur omnes Barones, & Vassalli; nedum jure civili, verum etiam naturæ, cum inserviant conservationi Regis, & Regni. Data autem ea libertate Massarii unius Baronis Vassallis accipiendi alterius Baronis terragia minori pretio, relictis proprii Baronis terragii solito, & justo pretio, id cederet in detrimentum, nedum proprii Baronis, sed etiam Republicæ, & Regis, quia Baro non reperiret Vassallos, qui proprias terras reciperent, & inde sine fructibus manerent, & terragia deficerent, atque adeo

De VII. Præcepto Decalogi. Cap. II.

adidò consuetas contributiones solvere non valeret.

2514. Non potest tamen Baro dare Massario terras supra ejus vires, puta tres, quando vix est habilis ad duas excolendas.

DE VENDITIONE OFFICIORUM SÆCULARIUM.

2515. Officia sæcularia, quæ nullam jurisdictionem habent annexam, sed nudum ministerium, puta scribæ, tabellionis, & similium, posse licet vendi, non est dubium; quia nullo jure est veritum, Bardi in Sclelecta, lib. I. quæst. 19. Adeoque difficultas restringitur ad officia administrationem, seu jurisdictionem habentia.

De his fusè agit Bard. cit. sed clarè totam rem restringit P. Tamb. tom. I. lib. 8. tr. 3. c. 7. §. 3. ut sequitur.

2516. Non solum Principes supremi, sed etiam quilibet Princeps Regi subditus, Dux, Marchio, &c. imò & Senatores, Civitatum que Praetores possunt vendere officia sæcularia; officia, inquam, quæ absolute ipsorum sunt, vel ipsis absolute data. Ita S. Th. opusc. 21. ad Duissam Brabantie, Azor. tom. 3. lib. 8. cap. 7. quæst. 3. Valsez opusc. de benef. c. 2. §. 3. dub. 14. Lefl. cap. 32. dub. 4. Fagund.

de contractil. 5. cap. 23. de Lugo tom. 21. de just. d. 34. sett. 3. Ratio est, quia quilibet potest vendere id, quod est pretio estimabile, & sum est. Notanter, sæcularia, dixi, quæ etiam sunt ea, quæ Episcopus, si forte sit Marchio, ut talis; id est ut Marchio absolute dare potest; de Ecclesiasticis enim officiis hinc nihil agimus, pertinent enim ad tra-stationem de Simonia.

Sed qua ratione dignoscatur Rex, vel alii officium esse absolute sub suo dominio? Respondeo, duobus signis. Alterum; si absolute de illis disponere solent, hoc est, absque obligatione reddendi rationem alterius superiori de eorum collatione. Alterum, quando immemorabiliter antecessores sine alterius dependentia, seu licentia, soliti sunt illa vendere. Confirmatur; nam quando Rex hæc officia iis donat, quos scit per se non esse obituros, ut fœminis, vel viris nobilibus sua aucta; probabile est, ex Azor.

loc. cit. Regem tacite facultatem concedere illa vendendi, seu cum pensione in alios transférendi; ergo eodem modo, quando Rex, vel Rèspubica absolute concedit Senatoribus, vel Gubernatoribus, ea officia trādenda aliis, tacite licentiam concedit illa vendendi. Videant tamen apud Dianam,

, p. 6. tr. 6. ref. 3. Proreges, aliisque, an ipsis expressè à Regé vel supremo Principe sit, veritum; tunc enim nulla favebit vel con-suetudo, vel alias collata licentia.

Duo tamen scopuli sunt omnino caven-di. Prior, ne immoderato pretio vendan-tur; sed prudenti consilio, juxta emolu-mentum officii; secus præter injustitiam immoderati pretii, dare ut etiam ansa Offi-ciali electo exigendi a populis plus justo.

Posterior, ne indignis conferantur officia.

Si enim non idoneus Officialis à te creatus, damnum faciat, sive particularibus, sive Communitatib; per sententias in justas, per latrocinia, &c. tu obligaberis ad restitu-tionem: & quidem non nego, illum, qui im-mediatae damnuntur, esse prius obligan-dum, sed certè in ejus defectum tu obliga-tionem non effugies. Imò quando ipse elec-tus bona fida credit se esse idoneum, & sine gravi culpa, ut potè ignoranter, in justas sententias protulit, vel quid simile, tu elector omnino restituere debebis: sic de Lugo tom. 2. disp. 34. sett. 4. n. 49. quia ipse non peccavit culpa Theologica, peccasti tu dum sciens, vel scire debens, indignum Officiali elegisti.

VENDITIO ELECTIONIS AD OFFI-CIUM, VEL AD LEGATUM.

2517. Illam difficultatem pertinentem ad justitiam distributivam hoc reduca-mus: An scilicet Senatoribus, vel cuiuscumque, qui cum non sint domini aliquo-rum officiorum, vel legati, vel pecunia, frumenti, panis, &c. curam tamen habent ea distribuendi ad suam electionem; an in-quam integrum iis sit, aliquid accipere ab illis, qui eliguntur, eo prætextu, quod cum Senator potuisse alium eligere, tamen hunc elegit: cum enim hæc electio sit pretio esti-mabilis, posse illam competenti pretio ven-di, aliquis existimabit.

Respondeo, esse diligenter distinguendum: vel enim sermo est de pecunia similiibusque rebus temporalibus, quæ sint distribuendæ ex voluntate Testatorum, Fundatorum, Prædecessorum, &c. vel de officiis, quæ à Republ. vel Senatoribus de-bent. Civibus determinatae conditionis con-ferri, & in utroque casu distributio, ut dictum est, nullum jus habet, nisi eligendi, non autem sit dominus, sive officii, sive pecunia distribuendæ. De singulis se-paratim: nam quia Sanch. l. c. conf. c. 1: dub. 56. (vide etiam ibid. d. 38. num. prefert. 17. & 18.) ea non divisi, animos legentium non sedat ejus doctrina: